

МЕТОДИКА
за
определяне на нивата на запаси за извънредни ситуации
от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от
Закона за запасите от нефт и нефтопродукти

въз основа на нетния внос и вътрешнообщностни пристигания на територията на страната на енергийните продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и на тежките горива, в равностойност на нефт

I. ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ:

Информацията, която се използва при изчисленията в настоящата методика обхваща периода от 01 януари до 31 декември на предходната календарна година, и е предоставена по реда на:

1. чл. 4, ал. 2 от Закона за запасите от нефт и нефтопродукти (ЗЗНН), относно:

1.1. количествата внесени, изнесени, доставени от вътрешнообщностни пристигания (ВОП), както и тези напуснали територията на страната като вътрешнообщностни изпращания (ВОИ) и/или предназначени за международни морски бункерни доставки на енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и на тежки горива;

1.2. наличните количества енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива към 1 януари и към 31 декември;

2. чл. 4, ал. 3, т. 2 от ЗЗНН, относно количествата осъществени внос, износ, международни морски бункерни доставки, ВОП и ВОИ на енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива.

3. чл. 4, ал. 5, т. 2 от ЗЗНН, относно:

3.1. изчисления нетен внос и ВОП на енергийните продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и на тежките горива в равностойност на нефт;

3.2. използваната стойност за намаляване на сумата от нетния внос на сиров нефт, газов кондензат и суровини за нефтените рафинерии, която може да е:

3.2.1. четири на сто, или

3.2.2. средното производство на нафта, или

3.2.3. действителното нетно потребление на нафта;

4. при изчисленията се вземат предвид и резултатите от извършени проверки в случаите на несъответствие между получената в ДА ДРВВЗ информация от задължените лица и тази от държавните институции.

II. МЕТОДОЛОГИЯ НА ИЗЧИСЛЕНИЯТА

1. Изчисляване на участието на всяко едно задължено лице X в общия нетен внос и ВОП на нефт и нефтопродукти в равностойност на нефт в страната през предходната календарна година.

1.1. Изчисляване на участието на всяко едно задължено лице X с нефт през предходната календарна година.

При изчисляване на участието на всяко едно задължено лице X с нефт се вземат предвид и количествата сировини за рафинериите, газов кондензат и други въглеводороди.

Общите количества първични компоненти - нефт, сировини за рафинериите, газов кондензат и други въглеводороди се коригират чрез използваната стойност по реда на чл. 4, ал. 5, т. 2, буква „б“, която може да е:

а) четири на сто - умножаване с коефициент 0,96.

Участието $Y_{X_{нефт}}$ се изчислява по формула (1а):

(1а)

$$Y_{X_{нефт}} = \lfloor ((\text{HHx} + \text{Bx} + \text{ВОПx}) - (\text{Ix} + \text{ВОИx} + \text{HKx})) * 0,96 \rfloor$$

или:

б) средното производство на нафта

Участието $Y_{X_{нефт}}$ се изчислява по формула (1б):

(1б)

$$Y_{X_{нефт}} = \lfloor ((\text{HHx} + \text{Bx} + \text{ВОПx}) - (\text{Ix} + \text{ВОИx} + \text{HKx})) - ((\text{HHx} + \text{Bx} + \text{ВОПx}) - (\text{Ix} + \text{ВОИx} + \text{HKx})) * \text{средното производство на нафта} \rfloor$$

или:

в) действителното нетно потребление на нафта в равностойност на нефт (ДНПИРН)

Участието $Y_{X_{нефт}}$ се изчислява по формула (1в):

(1в)

$$Y_{X_{нефт}} = \lfloor ((\text{HHx} + \text{Bx} + \text{ВОПx}) - (\text{Ix} + \text{ВОИx} + \text{HKx})) - \text{ДНПИРН} \rfloor$$

където:

$Y_{X_{нефт}}$ участие на задълженото лице X с нефт в общия нетен внос и ВОП на нефт и нефтопродукти в равностойност на нефт в страната;

B_x количества нефт, сировини за рафинериите, газов кондензат и други въглеводороди от внос, осъществен от задължено лице X ;

$BOП_x$ количества нефт, сировини за рафинериите, газов кондензат и други въглеводороди от ВОП, осъществен от задължено лице X ;

I_x износ на количества нефт, сировини за рафинериите, газов кондензат и други въглеводороди, осъществен от задължено лице X ;

BOI_x	ВОИ на количества нефт, сировини за рафинериите, газов кондензат и други въглеводороди, осъществен от задължено лице X ;
HH_x	количества нефт, сировини за рафинериите, газов кондензат и други въглеводороди от внос, ВОП и производство на задълженото лице X , налични към 01 януари;
HK_x	количества нефт, сировини за рафинериите, газов кондензат и други въглеводороди от внос, ВОП и производство на задълженото лице X , налични към 31 декември.

1.2. Изчисляване на участието на всяко едно задължено лице X с нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН в страната през предходната календарна година.

Участието се изчислява от видове нефтопродукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива, в равностойност на нефт чрез умножаване с коефициент 1,065.

При изчисляване на участието с автомобилен бензин се вземат предвид и количествата авиационен бензин, минерален терпентин и бензин със специална точка на кипене, ароматни съединения (бензол, толуол и ксилол).

При изчисляване на участието с реактивно гориво от керосинов тип се вземат предвид и количествата реактивно гориво от бензинов тип и друг вид керосин.

При изчисляване на участието с котелно гориво се вземат предвид и количествата тежки горива, смазочни масла (в т.ч. базови масла), битум, парафинови восъци, нефтен кокс, катран/гудрон и сяра.

При изчисляване на участието с газ пропан-бутан се вземат предвид и количествата нефтозаводски газ, етан и олефини (включително пропилиен).

Участието в равностойност на нефт се изчислява по видове нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН по формула (2):

(2)

$$Y_{X_{\text{НП}}} = \left| \left(\left(B_{H\Pi_x} - B_{H\Phi T A_x} \right) + \left(BOI_{H\Pi_x} - BOI_{H\Phi T A_x} \right) + \left(HH_{H\Pi_x} - HH_{H\Phi T A_x} \right) \right) * 1,065 - \left(\left(I_{H\Pi_x} - I_{H\Phi T A_x} \right) + \left(BOI_{H\Pi_x} - BOI_{H\Phi T A_x} \right) + \left(B_{H\Pi_x} - B_{H\Phi T A_x} \right) + \left(HK_{H\Pi_x} - HK_{H\Phi T A_x} \right) \right) * 1,065 \right|$$

където:

$Y_{X_{\text{НП}}}$ участие в равностойност на нефт на задълженото лице X с видовете нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН в общия нетен внос и ВОП на нефт и нефтопродукти в равностойност на нефт в страната;

$B_{H\Pi_x}$ внос на нефтопродуктите по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива, осъществен от задълженото лице X ;

$BOI_{H\Phi T A_x}$ внос на нафта, осъществен от задълженото лице X ;

BOP_{HPT_x}	ВОП на нефтопродуктите по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива, осъществен от задълженото лице X ;
I_{HPT_x}	ВОП на нафта, осъществени от задълженото лице X ;
	износ на нефтопродуктите по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива, осъществен от задълженото лице X ;
I_{HAT_x}	износ на нафта, осъществен от задълженото лице;
BOI_{HPT_x}	ВОИ на нефтопродуктите по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива, осъществени от задълженото лице X ;
BOI_{HAT_x}	ВОИ на нафта, осъществени от задълженото лице X ;
B_{HPT_x}	международн морски бункерни доставки на нефтопродуктите по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива, осъществени от задълженото лице X ;
B_{HAT_x}	международн морски бункерни доставки на нафта, осъществени от задълженото лице X ;
HH_{HPT_x}	нефтопродукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива от осъществени от задълженото лице X внос, ВОП и производство, които са налични към 01 януари;
HH_{HAT_x}	нафта от осъществени от задълженото лице X внос, ВОП и производство, която е налична към 01 януари;
HK_{HPT_x}	нефтопродукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива от осъществени от задълженото лице X внос, ВОП и производство, които са налични към 31 декември;
HK_{HAT_x}	нафта от осъществени от задълженото лице X внос, ВОП и производство, която е налична към 31 декември.

В случай, че количествата нефтопродукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива от осъществени от задълженото лице X износ, ВОИ, международни морски бункерни доставки и наличности към 31 декември надвишават количествата нефтопродукти от осъществени от него внос, ВОП и наличности към 01 януари, ако задълженото лице е производител или възложител на производство и е внасял нефт, сировини за рафинериите и газов кондензат, с цел производство и преработка, с получената разлика се намалява участието му с нефт.

2. Изчисляването в процент на дела на участието на всяко едно задължено лице спрямо общото участие на всички задължени лица в среднодневния нетен внос и ВОП в страната през предходната календарна година се извършва по формула (3):

(3)

$$Yx\% = (Y : \sum Y_{зл}) * 100$$

където:

$Yx\%$ процент на дела на участието на всяко едно задължено лице X спрямо общото участие на всички задължени лица;

$Y = Y_{X_{\text{НЕФТ}}}$, съответно $Y_{X_{\text{НН}}}$;

$\sum Y_{\text{зл}}$ обща сума от индивидуалните участия на всички задължени лица.

3. Изчисляване на общото ниво на запаси за извънредни ситуации (ЗИС) от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН, които следва да се поддържат за периода от 01 юли на текущата до 30 юни на следващата календарна година от задължените лица и от ДА ДРВВЗ.

Изчисленията се извършват общо за нефта и нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН по формула (4):

(4)

$$\text{ОЗИС} = \text{Ср.дн.НВ} * 90$$

където:

ОЗИС общо ниво на ЗИС от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН, които следва да се поддържат от задължените лица и от ДА ДРВВЗ от 1 юли на текущата до 30 юни на следващата календарна година;

Ср.дн.НВ среднодневен нетен внос и ВОП - изчисления годишен нетен внос и ВОП в равностойност на нефт, представен по реда на чл. 4, ал. 5, т. 2, буква „а“, разделен на броя дни на предходната календарна година (365 или 366 за високосна година).

90 брой дни, съгласно чл. 12, ал. 2 от ЗЗНН.

Съгласно чл. 12, ал. 2 от ЗЗНН общото количество запаси от нефт и нефтопродукти, които следва да се поддържат от Република България трябва да съответства най-малко на по-голямата от двете величини: 90 дни среднодневен нетен внос и ВОП или 61 дни среднодневно потребление на територията на страната. В случай, че общото ниво на ЗИС от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН, изчислено по настоящата методика е по-голямата от двете величини, нивата на ЗИС, които следва да се поддържат от ДА ДРВВЗ и от задължените лица се определя по тази методика.

4. Изчисляване на общото ниво на ЗИС от нефт и нефтопродукти за ДА ДРВВЗ.

Поради факта, че ДА ДРВВЗ не участва във формирането на нетния внос и ВОП на нефт и нефтопродукти, изчисленията се извършват общо за нефта и нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН по формула (5):

(5)

$$\text{ЗИСДП} = \text{Ср.дн.НВ} * 30$$

където:

ЗИСДП общо ниво на ЗИС от нефт и нефтопродукти, които ДА ДРВВЗ следва да поддържа за съответния период;

30 брой дни, съгласно чл. 12, ал. 2 от ЗЗНН.

Тъй като нефтопродуктите са приравнени в равностойност на нефт, ДА ДРВВЗ може да съхранява до 100 на сто от определените и нива на ЗИС под формата на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН.

За изчисляване на количествата крайни нефтопродукти, които ще обезпечават определеното и ниво на ЗИС се използва процентното съотношение между представеното по реда на чл. 4, ал. 5, т. 2, буква „в“ от ЗЗНН годишно потребление по видове нефтопродукти спрямо общото годишно потребление на всички нефтопродукти. Сумата от получените количества нефтопродукти трябва да бъде равна на съответното количество ЗИС, което обезпечават.

5. Изчисляване на общото ниво на ЗИС от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН за всички задължени лица.

Изчисленията се извършват общо за нефта и нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН по формула (6):

(6)

$$ЗИС3л = Cp.дн.HB * 60$$

където:

$ЗИС3л$ общо ниво на ЗИС от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН, които всички задължени лица следва да поддържат за съответния период;

60 брой дни, съгласно чл. 12, ал. 2 от ЗЗНН.

6. Изчисляване на индивидуалното ниво на ЗИС за всяко задължено лице X , поотделно.

На основание чл. 12 от ЗЗНН се определя нивото на ЗИС, което следва да създаде и поддържа всяко едно задължено лице.

На основание чл. 23, ал. 2 и 3 от ЗЗНН нивото на ЗИС от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН за всяко едно задължено лице се определя пропорционално на участието му спрямо общото участие на всички задължени лица, в общия нетен внос и ВОП на територията на страната през предходната календарна година.

Изчисленията се извършват за всяко задължено лице X , поотделно по формула (7):

(7)

$$ИЗИС3л_{X_{HNEFT\_НП}} = Yx\% * ЗИС3л$$

където:

$ИЗИС3л_{X_{HNEFT\_НП}}$ изчислен ЗИС от нефт, съответно от видове нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН на конкретно задължено лице X ;

$Yx\%$ изчисления по формула (3) процент на дела на участието на всяко едно задължено лице X спрямо общото участие на всички задължени лица;

$ЗИС3л$ изчисленото по формула (6) общо ниво на ЗИС от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН, които всички задължени лица следва да поддържат за съответния период.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящата методика е изготвена и утвърдена на основание чл. 8, ал. 2, т. 1-3, във връзка чл. 12 и 14, и § 34 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗЗНН със Заповед № РД-10-214/04.08.2020 г. на председателя на ДА ДРВВЗ и отменя Методика за изчисляване на равностойността в нефт на среднодневния нетен внос и вътрешнообщностни пристигания на нефтопродукти и определяне на нивата на запаси за извънредни ситуации от нефт и

нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН, утвърдена със Заповед РД-10-246/04.07.2018 г. на председателя на ДА ДРВВЗ.

§ 2. Изчисленията по настоящата методика се извършват за количествата енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива в тонове, с точност до третия знак след десетичната запетая.

§ 3. Количествата ЗИС се отчитат съгласно техния действителен тонаж.

§ 4. Съгласно чл. 2, ал. 4 от ЗЗНН, в методиката не се включват количествата енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива, които са доставени на територията на страната в промишлени опаковки с нетно тегло до 1 кг.

* *Настоящата методика е утвърдена със Заповед № РД-10-214/04.08.2020 г. на председателя на ДА ДРВВЗ и е изменена със Заповед № РД-10-549/11.12.2023 г. на Бр.И.Д председател на ДА ДРВВЗ.*